17/09/2019

Η Μάχη του Μυριοκέφαλου

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Στις 17 Σεπτεμβρίου 1176, οι Βυζαντινοί υπό τον αυτοκράτορα Μανουήλ Α Κομνηνό υφίστανται δεινή ήττα από τους Σελτζούκους Τούρκους του σουλτάνου Κιλίτζ Αρσλάν Β’ στην κλεισούρα του Μυριοκέφαλου και εγκαταλείπουν κάθε σκέψη για την ανακατάληψη της Μικράς Ασίας.

Μετά την μεγάλη τους νίκη στο Ματζικέρτ (1071) και την εδραίωση της κυριαρχίας τους στο εσωτερικό της Μικράς Ασίας, οι Σελτζούκοι Τούρκοι αύξησαν δραματικά την πίεσή τους στην Βυζαντινή Αυτοκρατορία, που βρισκόταν σε παρακμή. Το 1146, ο αυτοκράτορας Μανουήλ Α’ Κομνηνός εξεστράτευσε εναντίον τους και προέλασε μέχρι το Ικόνιο, αναγκάζοντας τον σουλτάνο Μασούντ Α’ να υπογράψει συνθήκη ειρήνης το επόμενο έτος, δια της οποίας οι ανακαταληφθείσες περιοχές και πόλεις από τον Μανουήλ επανήρχοντο στο Βυζάντιο. Ο διάδοχος του Μασούντ, Κιλίτζ Αρσλάν Β’ παραβίασε χρόνια αργότερα τους όρους της συνθήκης και άρχισε και πάλι τις επιδρομές στα εδάφη της αυτοκρατορίας

Ο Μανουήλ απάντησε με μια καλά οργανωμένη εκστρατεία, ηγούμενος πολυάριθμης στρατιάς από περίπου 30.000 άνδρες, στην οποία συμμετείχαν και σύμμαχες δυνάμεις από την Ουγγαρία, την Σερβία και από το Πριγκιπάτο της Αντιοχείας το οποίο εξουσίαζαν οι σταυροφόροι. Ο Κιλίτζ Αρσλάν με σαφώς μικρότερες δυνάμεις υποχωρούσε διαρκώς, παρενοχλώντας τους Βυζαντινούς με δυνάμεις ατάκτων και εφαρμόζοντας την τακτική της «καμμένης γης». Έτσι πριν

ακόμη αρχίσει η μάχη, ο βυζαντινός στρατός άρχισε να αποδεκατίζεται από την έλλειψη εφοδίων και από δυσεντερία,εξαιτίας του μολυσμένου νερού.

Παρά την ευνοϊκή συγκυρία, ο σουλτάνος πρότεινε την σύναψη ειρήνης, την οποία ο Μανουήλ απέρριψε, παρά τις συστάσεις των στρατηγών του. Παράλληλα, έψαχνε την κατάλληλη τοποθεσία για να αντιμετωπίσει κατά μέτωπο τους Βυζαντινούς. Η αποφασιστική μάχη δόθηκε στις 17 Σεπτεμβρίου 1176, σ’ ένα δύσβατο ορεινό πέρασμα κοντά στο εγκαταλελειμμένο χωριό Μυριοκέφαλο (Τσαρντάκ), στην περιοχή του Ικονίου, από το οποίο θα περνούσε υποχρεωτικά ο στρατός του Μανουήλ. Ο Κιλίτζ Αρσλάν πρόλαβε και έλαβε επίκαιρες θέσεις με τους άνδρες του, πιάνοντας στον ύπνο τους Βυζαντινούς, οι οποίοι υπέστησαν φοβερή καταστροφή. Την σύγχυση επέτεινε και μια σφοδρή αμμοθύελλα, που ελάττωσε τόσο πολύ ελαττώσει την ορατότητα, ώστε να μην είναι δυνατό οι πολεμιστές να διακρίνουν τους αντιπάλους τους και να σκοτώνονται μεταξύ τους.

Το περίεργο πάντως είναι ότι ο Κιλίτζ Αρσλάν ζήτησε την σύναψη ειρήνης, την οποία ο Μανουήλ αποδέχτηκε. Στους όρους της περιλαμβάνονται οι κατεδαφίσεις οχυρώσεων στα Βυζαντινο-Τουρκικά σύνορα (Δορύλαιο και Σουβλαίο) και την καταβολή φόρου.

Ο ίδιος ο αυτοκράτορας, σε μήνυμά του στην Κωνσταντινούπολη, παραλλήλισε την ήττα του στο Μυριοκέφαλο με την καταστροφή του Ρωμανού Δ’ Διογένη στο Ματζικέρτ, πριν από έναν αιώνα. Μετά την νίκη τους, οι Σελτζούκοι Τούρκοι δεν αντιμετώπισαν δυσκολίες για την επέκτασή τους στην Μικρά Ασία, καθώς η η Μάχη του Μυριοκέφαλου αποδιοργάνωσε το αμυντικό σύστημα της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας στην ευρύτερη περιοχή.